

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ แนวทางการส่งเสริมสุขภาพช่องปากแนวใหม่ในโรงเรียน  
ศึกษาพิเศษ จังหวัดแพร่

ชื่อผู้เขียน นางภัทรวรรณ ไหวเคลื่อน

สาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ :

รองศาสตราจารย์ ดร.พัชราวรรณ ศรีศิลป์นันท์ ประธานกรรมการ  
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทรงวุฒิ ตวงรัตนพันธ์ กรรมการ  
อาจารย์ศศิธร ไชยประสิทธิ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงคุณภาพครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมสุขภาพช่องปากแนวใหม่ในโรงเรียนศึกษาพิเศษจังหวัดแพร่ โดยมุ่งเน้นการศึกษาบทบาทของกลุ่มคนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ เพื่อประเมินสถานการณ์ปัจจุบันและความเป็นไปได้ในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่ โดยเจาะจงศึกษาในโรงเรียนศึกษาพิเศษจังหวัดแพร่ เก็บข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ในผู้บริหารโรงเรียน 1 คน ผู้ปกครองเด็กนักเรียน 15 คน ผู้สนับสนุนจากชุมชน 16 คน และการสนทนากลุ่มกับคณะครูในโรงเรียน นอกจากนี้ ยังใช้การสังเกตเด็กนักเรียน และสภาพแวดล้อมต่างๆในโรงเรียน

ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน มีอยู่ด้วยกันหลายกลุ่ม ซึ่งได้แก่ ครูผู้บริหาร เป็นผู้ที่สำคัญที่สุด กำหนดทิศทางในการพัฒนาโรงเรียนในด้านต่างๆ คณะครูมีบทบาทในการร่วมกำหนดนโยบายกับผู้บริหารโรงเรียน แต่ยังไม่สามารถสร้างนโยบายได้อย่างอิสระ เพราะต้องอยู่ภายใต้กรอบนโยบายหลักจากกระทรวง และนโยบายของผู้บริหารโรงเรียน เด็กนักเรียนที่มีบทบาทในโรงเรียน จะเป็นเด็กนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และบกพร่องทางสติปัญญาไม่มากนัก เด็กกลุ่มนี้จะช่วยเหลือในการดูแลเด็กนักเรียนด้วยกันเอง

ผู้ประกอบการเป็นผู้ที่มีบทบาทในด้านการดูแลเด็กที่บ้านให้ต่อเนื่องกับทางโรงเรียน เป็นการสนับสนุนให้เด็กสามารถมีพัฒนาการได้ดีขึ้น ซึ่งส่งผลโดยตรงกับการส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียน

แนวทางที่จะเป็นไปได้ในการส่งเสริมสุขภาพแนวใหม่ในโรงเรียนศึกษาพิเศษ จังหวัดแพร่ ภายใต้บริบทของทางโรงเรียนที่เป็นอยู่ในขณะนี้ เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขของแนวคิดของการมีสุขภาพที่ดีของคณะครูทุกคนในโรงเรียน เพื่อนำไปสู่ความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียนและสร้างนโยบายสาธารณะตามมา นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐและกลุ่มชุมชนที่เกี่ยวข้องยังต้องมีส่วนช่วยในการสนับสนุนให้การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพของโรงเรียนสามารถบรรลุถึงวัตถุประสงค์อันสูงสุดที่จะทำให้เด็กในโรงเรียนมีสุขภาพที่ดี สามารถดูแลตัวเองได้ตลอดไป

Independent Study Title	Current Concepts of Oral Health Promotion in Special Education School Phrae Province		
Author	Mrs. Pattarawan Waikluan		
Master of Public Health			
Independent Study Examining Committee:			
	Assoc.Prof.Dr. Patcharawan Srisilapanan		Chairperson
	Assist.Prof. Songvuth	Tuongratanaphan	Member
	Lect. Sasithorn	Chaiprasit	Member

#### Abstract

This qualitative study was aimed to study the current oral health promotion concepts, the roles of the people concerning health promotion in Special School Phrae and to assess the situation, the possibility of the current health promotion concepts. This study was specified at the Special School in Phrae Province. Data was collected by indept-interview with one school director, the 12 key informant of parents and 16 people supporting this school. The focus group discussion was used with a group of 15 schoolteachers, and the data related to the 127 school children and environment were collected by the observation.

The study found that many people concerned to health promotion in this school. The most important person was the school director who formulated school policy with the participation from all schoolteachers. They could not formulate every policy including health policy independently because they must follow the policy from the Educational Ministry and the director's policy. The students participated the school's activities were the deaf students

and mild mental-retarded students. They helped their friends who cannot help themselves. The parents must take care of the students at home as they were at school and helped the students to develop themselves.

The possibility to implement current health promotion concepts in this school was to bring about the health concept to the schoolteachers, which was actually the need from the school. The healthy public policy could be created. Besides, the government officers and community must concern the health promotion in the school and support the school in order to get the highest achievement that was the students were healthy and able to take care of themselves.

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
Chiang Mai University